

EDYTORIAL

W nasze przeżywanie czasu wpisane są zawsze szczególne rocznice, często będące okazją do świętowania, a zawsze do podejmowania refleksji nad znaczeniem minionych wydarzeń i akomodacji ich do aktualnej sytuacji konkretnego człowieka bądź ludzkich wspólnot. Niewątpliwie takim wydarzeniem był Rok Jubileuszowy przeżywany pod hasłem „Pielgrzymi nadziei”. W kontekst ten wpisuje się również sześćdziesięciolecie ogłoszenia dwóch soborowych dokumentów *Optatam totius* (28 października 1965 r.) i *Presbyterorum ordinis* (7 grudnia 1965 r.). Były one odczytywaniem znaków czasu przez Vaticanum II, dokonującego refleksji nad tradycją doktrynalną Kościoła, dotyczącą sakramentu święceń kapłańskich. Stanowiły owoc refleksji Soboru nad kapłaństwem ministerialnym, podkreślając jednocześnie potrzebę troski o kapłanów, posługujących w Kościele.

Wagę tej rocznicy podkreślił Ojciec Święty Leon XIV, w Liście Apostolskim „Wierność, która rodzi przyszłość” podkreślając, że troska o kapłanów jest zadaniem nieustannie aktualnym, powierzonym wspólnocie Kościoła. Jego rolą jest „codziennie ożywiać posługę kapłańską, czerpiąc siłę z jej źródła, jakim jest więź między Chrystusem a Kościołem, aby wraz ze wszystkimi wiernymi i w ich służbie być uczniami-misjonarzami zgodnie z Jego Sercem”¹. Jednocześnie papież

¹ Leon XIV, „Wierność, która rodzi przyszłość”. List Apostolski z okazji 60. rocznicy soborowych dekretów „*Optatam Totius*” i „*Presbyterorum Ordinis*”, 3, https://www.vatican.va/content/leo-xiv/pl/apost_letters/documents/20251208-una-fedelta.html, (dostęp 11.06.2026).

zwraca uwagę na fakt dokonywania się zmian i rozwoju cywilizacji oraz kultury, stanowiących kontekst urzeczywistniania przez Kościół swej misji. To niesie konieczność dostrzegania pojawiających się nowych wyzwań, weryfikacji metod działania oraz poszukiwania nowych dróg realizowania zadań, jakie stoją przed posługującymi w Chrystusowym kapłaństwie².

Niewątpliwie jest to misja wyjątkowa: „Kapłan naucza, prowadzi i uświęca swoją wspólnotę w autorytecie i mocy Chrystusa, prawdziwej Głowy Kościoła”³. Ciągłe należy stawiać pytanie w tym kontekście o skuteczność i owocność realizowanie tej posługi w Kościele, jak również o warunki sprzyjające do dawania pozytywnej odpowiedzi na wołanie Boga, wzywającego do podjęcia kapłańskiej posługi w Kościele, jak również właściwego formowania do niej kandydatów⁴. Papież podkreśla także wagę formacji integralnej, „zapewniającej wzrost i dojrzałość ludzką kandydatów do prezbiteratu, wraz z bogatym i solidnym życiem duchowym”⁵. Jest to niezbędne, jeśli kapłan ma być przewodnikiem i świadkiem: „Kapłan jest pierwszym w Kościele, który ma obowiązek naśladowania Chrystusa. Jednak to nie powinno być dla niego obowiązkiem, lecz głębokim pragnieniem”⁶.

Słowa świętego Pawła „przypatrzcie się bracia powołaniu waszemu” (1 Kor 1, 26) oznaczają dla prezbiterów zadanie podejmowania nieustannej refleksji nad stylem i owocnością posługi, twórczego i trafnego czytania znaków czasu, przez które Duch przemawia do Kościoła (por. Ap 2, 7).

Wychodzi naprzeciw tym zadaniom kolejny, bieżący numer naszego czasopisma, podejmujący właśnie problematykę dotyczącą

² Por. tamże, 4.

³ G.L. Müller, *Na drodze ku Chrystusowi*, Kraków 2024, s. 131. Por. Sobór Watykański II, *Dekret „Presbyterorum ordinis”*. *O posłudze i życiu prezbiterów*, 8, <https://www.zyciezakonne.pl/dokumenty/kosciol/sobor-watykanski-ii/sobor-watykanski-ii-dekrety/dekret-o-posludze-i-zyciu-prezbiterow-presbyterorum-ordinis-21409> (dostęp 11.06.2026).

⁴ Por. Leon XIV, „*Wierność, która rodzi przyszłość*”, 8.

⁵ Tamże, 10.

⁶ A. Schneider, *Człowiek Boży. Refleksje nad podstawami życia kapłańskiego*, Kraków 2025, s. 74.

problematykę kapłaństwa ministerialnego. Akcent tego zdania należy położyć na słowie „dotykającą”, gdyż drukowane teksty nie podejmują wprost, znaleźć w nich jednak można jednoznaczne odniesienia, które temat kapłaństwa ministerialnego sytuują w szerokiej perspektywie teologicznej.

Narracją o charakterze sakramentologicznym jest artykuł ks. Konrada Sulmirskiego: *Wybrane aspekty dogmatycznej obecności Jezusa Chrystusa w Ofierze Eucharystycznej*. Autor analizuje próbami wyjaśnienia rozmaitych aspektów obecności Jezusa Chrystusa w Ofierze Eucharystycznej w teologii katolickiej. Zwracając uwagę za najistotniejszą dla myślenia dogmatycznego teorię transsubstancjacji, wskazuje na konieczność w jej urzeczywistnianiu ministerialnego kapłaństwa.

Artykuł autorstwa Wojciecha Słomskiego, zatytułowany *Kościół jako ikona Trójcy Świętej: perspektywa teologii prawosławnej*, podejmuje refleksję nad jedną z fundamentalnych kategorii współczesnej eklezjologii prawosławnej. Autor ukazuje Kościół jako wspólnotę zakorzenioną w życiu Trójjedynego Boga, analizując biblijne i patrystyczne podstawy tej koncepcji oraz jej rozwinięcie w myśli Władimira Łosskiego i Jana Zizioulasa. Wskazuje, że rozumienie Kościoła jako ikony Trójcy Świętej pozwala uchwycić jego istotę jako komunii osób, której najpełniejszym wyrazem jest życie sakramentalne, zwłaszcza Eucharystia. Podejmowana refleksja stanowi wartościowy głos w dialogu ekumenicznym, przybliżając czytelnikowi bogactwo prawosławnej tradycji teologicznej oraz jej znaczenie dla współczesnej refleksji nad naturą i misją Kościoła.

Kolejny tekst – przyjmując postawę ekumenicznej otwartości, przestrzega jednak przed potencjalnymi błędami. Ks. Emmanuel Chinaza Eze, w tekście *Glossolalia in the Economy of Salvation (1 Corinthians 13:1): a response to some Nigerian Pentecostal Churches* zwraca uwagę na przewartościowanie w niektórych kościołach zielonoświątkowych w Nigerii glosolalii. Prowadzi to do błędnych praktyk, zamieszania i kryzysów tożsamości wśród młodych chrześcijan, nawet w obrębie Kościoła katolickiego. Jako antidotum postuluje uwzględnienie biblijnych podstaw i powrót nauki św. Pawła zawarte w 1 Liście do Koryntian 13,1 jako właściwego podejścia do miejsca glosolalii w ekonomii zbawienia.

Z kolei ks. Paweł Rokicki w artykule: *Formacja duchowa prezbiterów w świetle nauczania i działalności biskupa płockiego Zygmunta Kamińskiego* omawia zagadnienie formacji stałej prezbiterium diecezji płockiej w okresie posługi biskupa Zygmunta Kamińskiego, tj. w latach 1984-1999. Analiza tekstów tego biskupa pozwala na ukazanie konkretnej troski biskupa o prezbiterów, a jednocześnie daje możliwość nakreślenia konkretnego profilu kapłana i wskazania propozycji formacji permanentnej prezbiterów.

Historyczne uwarunkowania posługi kapłańskiej ukazuje również ks. Andrzej Wcisłak. W artykule *Obraz kapłana średniowiecznego w oparciu o krakowskie nauczanie synodalne biskupa Nankera (1320)* nawiązuje do odbywającego się w 1320 roku w Krakowie synodu diecezjalnego, zwołany przez biskupa Nankera. Wskazuje na istotność statutów tego synodu dla kształtowania kapłanów diecezji krakowskiej (i nie tylko), stanowiąc dla nich pomocne kompendium pastoralne.

Pozostaje żywić nadzieję, że rocznica wydania soborowych tekstów poświęconych kapłaństwu, stanie się impulsem by współcześnie ożywić refleksję nad kapłaństwem ministerialnym⁷. Chcielibyśmy, aby publikowane w naszym czasopiśmie teksty, również po temu się przyczyniły.

⁷ Por. Leon XIV, „*Wierność, która rodzi przyszłość*”, 29.